

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2. Vtrum plures sacerdotes simul possint eandem hostiam consecrare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

QVAESTIO LXXXII.

De ministro huius sacramenti; in decem articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de ministro huius sacramenti.

CIRCA primum quartuntur decem.

Primo, Vtrum consecrare hoc sacramentum sit proprium sacerdotis.

Secundo, Vtrum plures sacerdotes simul possint eandem hostiam consecrare.

Tertio, Vtrum dispensatio huius sacramenti pertineat ad solum sacerdotem.

Quarto, Vtrum liceat sacerdoti consecranti a communione abstinere.

Quinto, Vtrum sacerdos peccator possit consecrare hoc sacramentum.

Sexto, Vtrum missa mali sacerdotis minus valeat, quam boni.

Septimo, Vtrum haeretici schismatici, vel excommunicati possint consecrare hoc sacramentum.

Octauo, Vtrum degradati.

Nono, Vtrum peccent, a talibus communionem recipientes.

Decimo, Vtrum liceat sacerdoti omnino a celebratione abstinere.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum consecratio huius sacramenti sit propria sacerdotis.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod consecratio huius sacramenti non sit propria sacerdotis. Dicitur enim supra, quod hoc sacramentum consecratur virtute verborum, quae sunt forma huius sacramenti: sed illa verba non mutantur, siue dicantur a sacerdote, siue a quocumque alio: ergo videtur, quod non solus sacerdos, sed etiam quilibet alius possit hoc sacramentum consecrare.

1. Praeterea. Sacerdos hoc sacramentum consecrat in persona Christi: sed laicus sanctus est vnicus Christus per charitatem: ergo videtur, quod etiam laicus possit hoc sacramentum consecrare: vnde & Chrysostomus. * dicit super Matth. quod omnis sanctus est sacerdos.

2. Praeterea. Sicut baptismus ordinatur ad hominum salutem, ita & hoc sacramentum, sicut ex supradictis patet: sed etiam laicus potest baptizare, vnde supra dictum est. * non ergo est proprium sacerdotis consecrare hoc sacramentum.

3. Praeterea. Hoc sacramentum perficitur in consecratione materiae: sed alias materias consecrare, siue chrisma, & oleum sanctum, & oleum benedictum, pertinet ad solum episcopum: quarum tamen consecratio non est tantae dignitatis, sicut consecratio eucharistiae, in qua est totus Christus: ergo non est proprium sacerdotis, sed solum episcopi, hoc sacramentum consecrare.

SED CONTRA est, quod Isidorus. † dicit in quadam epistola, & habetur in decretis. Ad presbyterum pertinet sacramentum corporis, & sanguinis Domini in altari Dei consecrare.

RESPOND. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) hoc sacramentum est tantae dignitatis, quod non conficitur nisi in persona Christi. Quicumque;

Autem aliquid agit in persona alterius, oportet hoc fieri per potestatem ab illo concessam: sicut autem baptizato conceditur a Christo potestas sumendi hoc sacramentum, ita sacerdoti, cum ordinatur, confertur potestas hoc sacramentum consecrandi in persona Christi. Per hoc enim ponitur in gradu eorum, quibus dictum est a Domino, hoc facite in meam commemorationem. Et ideo dicendum est, quod proprium est sacerdotum consecrare hoc sacramentum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod virtus sacramentalis in pluribus consistit, & non in vno tantum, sicut virtus baptismi consistit in ipsis verbis, & in aqua: vnde & virtus consecratiua non solum consistit in ipsis verbis, sed etiam in potestate sacerdoti tradita in sua consecratione, & ordinatione, cum ei dicitur ab episcopo. Accipe potestatem offerendi in ecclesia sacrificium, tam pro viuis, quam pro mortuis. Nam & virtus instrumentalis in pluribus instrumentis consistit, per quae agit principale agens.

AD SECUNDUM dicendum, quod laicus iustus vnus est Christo vnione spirituali per fidem, & charitatem, non autem per sacramentalem potestatem. Et ideo habet spirituale sacerdotium ad offerendum spirituales hostias, de quibus dicitur in Psal. 50. Sacrificium Deo spiritus contribulatus, & Rom. 12. Exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem: vnde & 1. Pet. 2. dicitur: sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias.

AD TERTIUM dicendum, quod perceptio huius sacramenti non est tantae necessitatis, sicut perceptio baptismi, vt ex supradictis patet. * Et ideo licet in necessitatis articulo laicus possit baptizare, non tamen potest hoc sacramentum consecrare.

AD QVARTUM dicendum, quod episcopus accipit potestatem, vt agat in persona Christi super corpus eius mysticum, id est super ecclesiam. Quam quidem potestatem non accipit sacerdos in sua consecratione, licet possit eam habere ex episcopi commissione. Et ideo ea, quae non pertinent ad dispositionem corporis mystici, non reseruantur episcopo, sicut consecratio huius sacramenti. Ad episcopum vero pertinet tradere non solum populo, sed etiam sacerdotibus ea, ex quibus possunt propriis officijs vti. Et quia benedictio chrisimatis, & olei sancti, & olei infirmorum, & aliorum, quae consecrantur (puta altaris, ecclesiae, vestium, & vasorum) praestat quandam idoneitatem ad sacramenta perficienda, quae pertinent ad officium sacerdotum, ideo tales consecrationes episcopo reseruantur, tamquam principi totius ecclesiastici ordinis.

ARTICVLVS II.

Vtrum plures sacerdotes possint vnanimiter, & eandem hostiam consecrare.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod plures sacerdotes non possint vnanimiter, & eandem hostiam consecrare. Dicitur enim supra, quod plures non possunt simul vnus baptizare: sed non minor vis est sacerdotis consecrantis, quam hominis baptizantis. ergo et non possunt simul

Tertia S. Thomae.

Q. praec. art. 12. ad 2. & q. 73. art. 3.

Super Quaest. 82. Articulum 2.

In ar. 2. q. 82. circa pluralitatem simul concelebrantium. Du randus occurrit in 4. dist. 13. contrarius valde hunc pluralitatis, & rationibus, & auctoritatibus pro ea. Putat enim quod consuetudo ista est periculosa, & magis e abolenda, quam seruanda. Confutat autem rone in litera: b. Auctore allata ab Inno

4. di. 13. q. 1. art. 2. q. 2.

Q. 67. art. 6.

M M centio

centio sumptam de concenatione Apostolorum cum Christo . . .

Tra. 26. in Io. 10. 9.

Ar. preced.

L. 4. de sacro altaris mysterio, c. 25. circa medium.

plures unam hostiam consecrare. . .

RESPON. Dicendum, quod si dicitur est sacerdos, cui ordinatur, constituitur in gradu eorum, qui a Domino acciperunt potestatem consecrandi in cena. Et ideo secundum consuetudinem quarundam ecclesiarum, sicut Apostoli Christo cenanti cenauerunt, ita noui ordinati, episcopo ordinati consecretur.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Christus non legitur simul baptizasse cum Apostolis, quando iniunxit eis officium baptizandi, & ideo non est similis ratio.

AD SECUNDUM dicendum, quod si quilibet sacerdotum operaretur in virtute propria, superflueret alij celebrantes, uno sufficienter celebrante: sed quia sacerdos non consecrat nisi in persona Christi, multi autem sunt vnum in Christo, ideo non refert utrum per vnum, aut per multos hoc sacramentum consecretur: nisi quod oportet ritum ecclesie seruari.

in antiquis tamen Pontificalibus hoc non habetur, tum quia Auctor in litera ex Innocentio . . .

feruntur nulla est questio reiterationis: tum quia statum hoc est quodammodo impossibile, quoniam quamtulacumque minima motula verba vnus praefinitur antequam aliter terminaret, in reiterationem superfluitatemque incidere: quoniam, ut patet ex lupradictis, in instanti fit consecretio seu conuersio.

AD TERTIUM dicendum, quod eucharistia est sacramentum unitatis ecclesiae, quae attenditur secundum hoc, quod multi sunt vnum in Christo.

ARTICVLVS III. Vtrum dispensatio huius sacramenti pertineat solum ad sacerdotem.

AD TERTIUM sic proceditur: Videtur, quod non pertinet solum ad sacerdotem dispensatio huius sacramenti. Sanguis enim Christi non minus pertinet ad hoc sacramentum, quam corpus: sed sanguis Christi dispensatur per diacones: unde & Beatus Laurentius dixit beato Sixto, Experte vtrum idoneum ministrum elegeris, cui comisisti dominici sanguinis dispensationem. ergo & pari ratione dispensatio corporis Christi, non pertinet ad solos sacerdotes.

RESPON. Dicendum, quod si dicitur est sacerdos, cui ordinatur, constituitur in gradu eorum, qui a Domino acciperunt potestatem consecrandi in cena. Et ideo secundum consuetudinem quarundam ecclesiarum, sicut Apostoli Christo cenanti cenauerunt, ita noui ordinati, episcopo ordinati consecretur.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Christus non legitur simul baptizasse cum Apostolis, quando iniunxit eis officium baptizandi, & ideo non est similis ratio.

AD SECUNDUM dicendum, quod si quilibet sacerdotum operaretur in virtute propria, superflueret alij celebrantes, uno sufficienter celebrante: sed quia sacerdos non consecrat nisi in persona Christi, multi autem sunt vnum in Christo, ideo non refert utrum per vnum, aut per multos hoc sacramentum consecretur: nisi quod oportet ritum ecclesie seruari.

SED CONTRA est, quod dicitur de consec. d. 2. Peruenit ad notitiam nostram, quod quidam presbyteri laico, aut foemina corpus Domini tradunt ad deferendum infirmis. igitur inter dicit synodus, ne talis presumptio ulterius fiat: sed presbyter per semetipsum infirmos communiat.

habet, quod consecratori Pontifici celebranti, debet consecratus concélébrare. Et subditur, quod legitur, & faciat omnia quae sunt in canone missae: de his enim dicendum est, quod de facto ambo consecrant eandem materiam simul: quoniam in eodem altari mutuo se expectantes concélébrant: quod non continet difficultatem, aut quasi impossibilitatem, quae contingit in multitudine presbyterorum, qui simul ordinantur.

Et scito, quod omnes referre intentionem suam ad instantem vnum quo episcopus consecrat, saluat quidem, quod non formaliter fit reiteratione consecrationis super materia eadem (quia non ex intentione hac dicitur verba ut iteretur consecratio) sed non excludit, quin fit iteratio consecrationis materialiter, quia prolatio exterior consecrationis superadditur a post dicentibus, si quilibet consecrat, ut supponunt.

Ex quibus omnibus ratiorem partem eligendo, duo in facto seruanda sunt, primum est circa prolatione exteriorem, quod quilibet ordinatus seruet ritum illius ecclesie, dicendo totum canonem. Secundum est, circa intentionem, quod non habeat determinate intentionem consecrandi, & similiter non habeat determinate intentionem non consecrandi, sed habeat intentione debitam: hoc est proponat apud se, intendendo dicere cum ea intentione, qua debet dicere: sic enim utriusque via omnes ordinati incedunt, & soli episcopo relinquunt intentione determinatam ad consecrandum, nullaque relinquunt difficultatibus, quae sunt, dum dubiis existentibus actibus, ratiore pars electa est. His enim seruatis, factis sit vtrique opinioni, tenentium, quod ordinati concélébrant, & tenentium, quod ordinati non concélébrant: sed dicunt tantum.

Et haec quidem de ordinatis presbyteris. De consecrato autem episcopo seculus dicendum absque dubio est, quoniam Romanum Pontificale antiquum expresse

Super

Ar. 1. habet quae

4. d. 11. c. 2. ar. 1. q. 1. 3. ex d. 11. q. 1. ar. 1. c. 2.

Vt habetur in eius legenda.

Ca. 3. ecclesie hier. par. 1. & c. 4.

De consec. d. 2. c. 1. c. peruenit.

Quod ad